

ทำนา ทำสวน ทำไร่ ไอที่ช่วยได้

ประทีป วีระพัฒนนิรันดร์
มูลนิธิพลังนิเวศและชุมชน

การประชุมวิชาการและนิทรรศการ
ศูนย์เทคโนโลยีและอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
ประจำปี 2557

18 กันยายน 2557
ณ โรงแรมเดอะสุโกศล กทม.

การเปลี่ยนแปลง
ที่สร้างสรรค์
มีโอกาสเกิดขึ้นได้
ด้วย "หลักคิด" เดิม

หนึ่งเป้าหมาย
ไปได้หลายเส้นทาง

“คุ้มค่า”?

วัดที่ “เร็ว-ถูก-ดี”

ปัญหาแก้ไม่ยาก

แต่ที่ยาก

คือ ไม่รู้ว่า

ปัญหาอยู่ที่ไหน

อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

ปี 53 4.5 ตัน/ไร่

ปี 54 7 ตัน/ไร่

ปี 56 10 ตัน/ไร่

ปัจจัยความสำเร็จ?

ระบบเกษตรในปัจจุบัน เพิ่มหรือลด "ต้นทุน"?

- ต้นทุนการผลิต
- ต้นทุนชีวิต
 - สุขภาพ – วิถีชีวิต – วัฒนธรรม
- ต้นทุนทรัพยากรธรรมชาติ
 - ดิน – น้ำ – ป่า – อากาศ
- ต้นทุนสิ่งแวดล้อม

คิด "ใหญ่" ทำ "เล็ก"
คิด "ไกล" ทำ "ใกล้"
ทำจาก "ง่าย" ไปสู่ "ยาก"

ปัญหาการใช้ปุ๋ย

- ปุ๋ยปลอม
- ปุ๋ยแพง
- ใช้ปุ๋ยผิด

คลินิกดิน

ปุ๋ยสั่งตัด

โดยเกษตรกร เพื่อเกษตรกร

แก้ปัญหา ปุ๋ยปลอม ปุ๋ยแพง ใส่ปุ๋ยผิด

โดย 1. ตรวจดินฟรี

2. ให้คำแนะนำปุ๋ย

3. ขายเป็นยี่ห้อ ราคาถูก

www.ssnm.info และ www.banrainarao.com

บริการแบบเบ็ดเสร็จจุดเดียว
One Stop Service

กรมส่งเสริมสหกรณ์

ปุ๋ย 555 ตัวอย่าง

จากสหกรณ์ 222 แห่ง

มีปุ๋ยเคมีเพียง 43%

และปุ๋ยอินทรีย์เพียง 8%

ที่ได้มาตรฐาน

(นสพ.มติชน 7 พ.ค. 2553)

ตารางผสมปุ๋ยให้มีธาตุอาหารเท่ากับ "ปุ๋ยสูตร" (50 กก.) ที่ขายในท้องตลาด

ปุ๋ยสูตร 50 กก. เอ็น-พี-เค	ปริมาณแม่ปุ๋ย (กก.) ที่ใช้ผลิตปุ๋ยผสม			น้ำหนักปุ๋ยผสม (กก.)	ราคาหน้าโรงงาน (บาท) 10 มิ.ย.57
	46-0-0	18-46-0	0-0-60		
46-0-0	50			แม่ปุ๋ยเอ็น = 50	570
18-46-0		50		แม่ปุ๋ยพี = 50	900
0-0-60			50	แม่ปุ๋ยเค = 50	750
30-0-0	33	0	0	33	
16-20-0	9	22	0	31	493
15-15-15	10	16	13	39	594
13-13-21	9	14	18	41	615
25-7-7	24	8	6	38	
8-24-24	15	15	20	50	

ปี 2554	"ปุ๋ยสั่งตัด"	วิธีเกษตรกร
ผลผลิต (กก./ไร่)	961	792
ค่าปุ๋ย (บาท/ไร่)	362	598

สมศักดิ์ – อ่ำไพ เต็งบำรุง ชาวนาหนองจอก ทำนา 45 ไร่ ปลูกข้าวเมื่อ 19 พ.ย. 56 ... เพลี้ยกระโดดลงแปลงนาข้างเคียงจนข้าวแดงทั้งนา มีนกบินโฉบมากินเพลี้ยเยอะแยะไปหมด แต่เพลี้ยไม่ทำลายนาของผม...

อีก 1 ความสำเร็จของเทคโนโลยี “ปุ๋ยสั่งตัด” ที่หนองจอก กทม.

ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว
ใช้ค่าแนะนำ “ปุ๋ยสั่งตัด” 25 กก./ไร่
ที่มา: จลادتภูมิ เต็มเกษม 084-160-8699

**ผู้ใหญ่ร่วม วรรณประเสริฐ ประธาน
ศูนย์ข้าวชุมชนห้วยขมิ้น จ.สระบุรี
เริ่มใช้ “ปุ๋ยสั่งตัด” ปี 51 สมาชิก
ใช้ปุ๋ยปลูกข้าวนาปี 1.7 ล้านบาท
แต่การปลูกข้าวนาปีครั้งล่าสุด
ใช้ปุ๋ยเพียง 640,000 บาท ขณะที่
ผลผลิตเพิ่มขึ้น 10-20%**

**คุณคำนึ่ง พุดหอม ชาวนาผู้นำ
จ.ลพบุรี ใช้ “ปุ๋ยสั่งตัด” ปี 54
ปลูกข้าว 102 ไร่ เคยใช้ปุ๋ยมากถึง
160,000 บาท แต่ปัจจุบันใช้ปุ๋ย
เพียง 7 หมื่นกว่าบาท และเพิ่งเกี่ยว
ข้าวหอมปทุม 24 ไร่ ได้ 30 เกวียน
(น้ำหนักสด) ไม่ฉีดยาและฮอร์โมน**

ฝึกตรวจดิน

สโมสรรอตารี กรุงเทพมหานคร สนับสนุนค่าใช้จ่าย
ในการฝึกตรวจดิน และการจัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่ 3 ตำบล

เนคเทคมอบแอปฯ “ปุ๋ยสั่งตัด”

ทีมเนคเทคได้พัฒนาแอปฯ “ปุ๋ยสั่งตัด” โดยได้รับการสนับสนุนแบบเต็มที่จากสโมสรโรตารี กรุงเทพมหานคร ช่วยให้การแนะนำปุ๋ยแก่เกษตรกรได้รวดเร็วขึ้น

คำนวณปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน(Lite)

ชุดดิน

กรุณาเลือกชุดดิน : ชุดดิน มโนรมย์

คำนวณ

ไม่ทราบชุดดิน

ค่าวิเคราะห์ดิน	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ไนโตรเจน (N)	☐ (10)	☐ (4)	☒ (2)	
ฟอสฟอรัส (P)		☐ (5)	☒ (4)	☐ (2)
โพแทสเซียม (K)		☐ (4)	☒ (2)	☐ (0)

คำแนะนำ			
ปุ๋ยครั้งที่ 1 (กก./ไร่)			ปุ๋ยครั้งที่ 2
46-0-0	18-46-0	0-0-60	46-0-0

เริ่มใหม่

แผนที่แสดงที่ตั้งคลินิกดินฯ จ.สระบุรี

คลินิกดินฯ โคนสะอาด
นายบุญชู วงษ์อนุ
087 997 2021

ตำบล โคนสะอาด
อำเภอหนองแซง

คลินิกดินปุ๋ยสั่งตัด ห้วยขมิ้น
ผู้ใหญ่ร่ม วรรณประเสริฐ
081 948 0952

คลินิกดินฯ บ้านลำ

ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 7 ต.บ้านลำ
อ.วิหารแดง จ.สระบุรี
ผู้ใหญ่โสกา 081-432-1186

วัดหนองฟ้าเลื่อน

🚗 53 นาที
32.5 กม.

ต้นทุนค่าปุ๋ย ข้าวนาปี 2557

	ต.บ้านลำ	ต.โคกสะอาด	เฉลี่ย
เกษตรกร (ราย)	20	13	
ค่าปุ๋ย (บาท/ไร่)			
- เดิม	607	712	648
- "ปุ๋ยสั่งตัด"	369	422	390
ค่าปุ๋ยลดลง			
- บาท/ไร่	238	290	258
- %	39	41	40

หมายเหตุ เฉลี่ยโดยการถ่วงน้ำหนัก

ขั้นตอนในการวิจัยที่ไม่ขึ้นห้อง

8. สร้างแหล่งเรียนรู้ Practical technology

7. วิจัยโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม

6. ตั้งใจത്യวิจัยต่อยอด Best practice

5. คัดเลือก Best practice

4. จัดเวทีเกษตรกรผู้นำ เพื่อให้วิเคราะห์
ปัจจัยความสำเร็จในการผลิตพืช

3. คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย

2. กำหนดพื้นที่เป้าหมาย (การใช้ที่ดิน – ชุดดิน)

1. กำหนดพืชเศรษฐกิจเป้าหมายในแต่ละจังหวัด